

Podmienky podpory zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu

(v prípade nových informácií alebo zmien budeme materiál priebežne aktualizovať)

(2. aktualizácia)

(pre ľahšiu orientáciu v aktualizáciách sú nové informácie v texte modrou farbou)

Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon č. 63/2020 Z. z., ktorým bol do zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti zavedený nový inštitút aktívnych opatrení na trhu práce, ktorým je tzv. **projekt na podporu udržania pracovných miest, vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov (ďalej len „projekt“)**.

Podmienky projektu boli schválené dňa 31.03.2020 uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) a následne zmenené uznesením vlády **dňa 14.04.2020**, pričom rozlišujú skupiny dotknutých subjektov na:

1. **Zamestnávateľov, ktorí na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR museli uzatvoriť prevádzky.**
2. **Samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva uzatvorili alebo zakázali prevádzky alebo ktorým poklesli tržby.**
3. **Zamestnávateľov zasiahnutých vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu (ďalej len „MS“).**
4. **Podpora vybraných skupín fyzických osôb, ktoré v čase vyhlásenia MS nemajú žiaden iný príjem (žiadosti k tejto forme podpory budú sprístupnené po 20. apríly 2020).**

Vzhľadom na skutočnosť, že ku dňu 06.apríla 2020 neboli Opatrením Úradu verejného zdravotníctva uzatvorené zubné ambulancie, môžu byť poskytovatelia zubno-lekárskej ambulancie starostlivosti (ďalej len „poskytovatelia“) **posudzovaní podľa kritérií v 2. skupine a 3. skupine dotknutých subjektov, teda v závislosti od poklesu tržieb.**

1. Ktorých poskytovateľov sa bude príspevok týkať?

Príspevok sa podľa súčasného znenia podmienok projektu schváleného vládou bude vzťahovať len na poskytovateľov, ktorí vznikli a začali prevádzkovať svoju prax najneskôr k 1. februáru 2020.

Oprávnenými žiadateľmi príspevku budú:

- A.) **Zamestnávateľia (právnická osoba – ak má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba podnikateľ - ak má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a zamestnávajú fyzickú osobu v pracovnom pomere),**
- B.) **Samostatne zárobkovo činné osoby (ďalej len „SZČO“) -(držitelia licencií na samostatnú zdravotnícku prax – tzv. L1A a fyzické osoby, ktoré sú držiteľmi povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti).**

2. Na akého zamestnanca a akej SZČO bude poskytovaný príspevok?

Cieľovou skupinou, na ktorú bude poskytovaný príspevok je:

- A.) **zamestnanec v pracovnom pomere, s dňom nástupu do práce najneskôr 01.03.2020**
 - **zamestnávateľ nemôže počas poskytovania príspevku presunúť zamestnanca, na ktorého si uplatní príspevok na inú prevádzku, ak má zamestnávateľ viac prevádzok,**

- **príspevok nie je možné poskytnúť na zamestnancov za čas, za ktorý poberajú dávky sociálneho zabezpečenia (PN, OČR) alebo čerpajú dovolenku,**
- **príspevok sa nevzťahuje na zamestnancov, ktorí vykonávajú práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, spoločníkov a konateľov, ktorí nemajú súčasne uzatvorené aj pracovné zmluvy, či osoby, ktoré majú so zamestnávateľom uzatvorené iné druhy zmlúv.**

B.) SZČO - držiteľ licencie na samostatnú zdravotnícku prax a fyzické osoby, ktoré sú držiteľmi povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, okrem tých, ktorí majú súbežne aj uzatvorený pracovný pomer alebo majú zrušenú alebo pozastavenú živnosť. Žiadateľom o príspevok môže byť len subjekt, ktorý vznikol a začal prevádzkovať svoju činnosť najneskôr k 01.02.2020.

Podmienkou oprávnenosti žiadateľa SZČO zároveň je, že ide o SZČO, ktorá

- bola nemocensky a dôchodkovo poistená (povinne aj dobrovoľne) v období do 31. marca 2020 a poistenie jej trvá aj po tomto dni, **alebo**
- čerpá tzv. odvodové prázdniny; zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznáva odvodové prázdniny každej SZČO od začiatku podnikania až do 1. júla nasledujúceho kalendárneho roka (po roku, v ktorom začala prvýkrát podnikáť).

3. Aká je výška príspevku pre zamestnávateľa?

!!! UPOZORNENIE: Zamestnávateľ si vyberie len jednu z možností 3a) alebo 3b) na celé obdobie poskytovania príspevku pre všetkých zamestnancov. V rámci telefonického rozhovoru na ministerstve práce sme boli informovaní, že nie je možné žiadať kombináciu príspevkov 3a) a 3b) na jednotlivých zamestnancov. Súčasne sme požiadali ministerstvo práce o vyjadrenie aj písomnou formou. O vyjadrení ministerstva práce budeme v prípade odlišného stanoviska informovať formou aktualizácie.!!!

Zamestnávateľ má na výber jednu z dvoch možností:

3a) príspevok na úhradu náhrady mzdy zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže prideliť prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce), najviac vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac v sume 880,00 eur:

- zamestnávateľovi, ktorý v zmysle Zákonníka práce vypláca zamestnancom náhradu mzdy vo výške viac ako 80 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie vyplatí príspevok na náhradu mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca, najviac však vo výške 880,00 eur,
- ak je náhrada mzdy (ktorú už zamestnávateľ vyplatil, resp. ktorá bude vyplatená vo výplatnom termíne do konca príslušného kalendárneho mesiaca, v ktorom sa predkladá žiadosť) nižšia ako 880,00 eur, príspevok je najviac vo výške reálne vyplatenej náhrady mzdy.

alebo

3b) paušálny príspevok na úhradu časti mzdových nákladov na každého zamestnanca, v závislosti od poklesu tržieb zamestnávateľa:

- za zamestnanca sa na účel 3b) považuje zamestnanec, ktorému zamestnávateľ prideliť prácu, ako aj zamestnanec, ktorému zamestnávateľ nemôže prideliť prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce),
- podmienkou pre poskytnutie príspevku podľa 3b) je, že zamestnanec nemal viac ako 50 % jeho fondu mesačného pracovného času prekážku na strane zamestnanca alebo nečerpal dovolenku.

Za oprávnený výdavok sa považuje príspevok na úhradu časti mzdových nákladov na každého zamestnanca nadväzne na pokles tržieb v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019 (alt. s priemerom za rok 2019); v prípade, že žiadateľ neprevádzkoval v uvedenom

období činnost', dokladuje porovnateľné obdobie za február 2020, a to nasledovne najviac vo výške:

pokles tržieb	marec 2020
10% až 19,99 %	90,- eur
20 %, - 29,99%	150,- eur
30 %, - 39,99%	210,- eur
40 a viac %	270,- eur

pokles tržieb	apríl 2020, máj 2020
od 20,00-39,99%	180,- eur
od 40,00-59,99%	300,- eur
od 60,00-79,99%	420,- eur
od 80% a viac	540,- eur

Za tržbu sa považuje:

- u subjektu, ktorý účtuje v sústave podvojného účtovníctva: suma výnosov,
- u subjektu, ktorý účtuje v jednoduchom účtovníctve alebo vedenie daňovú evidenciu: suma skutočných príjmov prijatých na bankový účet alebo do eKasy.

Podotázka: Ako sa majú porovnávať tržby?

1. Porovnáva sa tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka (napr. pre vykazované obdobie 03 / 2020 - predchádzajúce je 03/2019),
2. Porovnáva sa priemer tržby v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019,
3. Porovnáva sa tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 1.2.2020.

4. Aké sú podmienky poskytnutia príspevku pre zamestnávateľa?

Podmienkou na poskytnutie príspevku je predloženie Žiadosti o poskytnutie finančného príspevku (ďalej len „žiadosť“) - (link: <https://www.pomahameludom.sk/>).

!!! Druh žiadosti je potrebné vybrať, podľa druhu príspevku, o ktorý žiadate.!!!

Žiadosť predkladá zamestnávateľ na miestne príslušný úrad práce, v ktorého územnom obvode udrží pracovné miesta. V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, žiadosť podáva na úrad práce, v územnom obvode ktorého má svoje sídlo.

V žiadosti je aj čestné vyhlásenie zamestnávateľa. Skutočnosti, ktoré žiadateľ čestne vyhlásil, môžu byť predmetom následných kontrol.

K žiadosti predloží povinnú prílohu Výkaz pre priznanie príspevku.

Potvrdením správnosti a pravdivosti údajov uvedených v žiadosti a jej prílohách je si žiadateľ vedomý právnych dôsledkov nepravdivého vyhlásenia o skutočnostiach uvedených v predchádzajúcich odsekoch, vrátane prípadných trestnoprávných dôsledkov (§ 221 - Podvod, § 225 –

Subvenčný podvod, § 261 – Poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Zamestnávateľ prioritne predkladá úradu práce žiadosť nasledovne:

- prostredníctvom elektronickej pošty (e-mail) na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta. V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok) alebo
- elektronicky prostredníctvom elektronickej schránky žiadateľa na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta. V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode ktorého má sídlo).

Vo výnimočných prípadoch je možné žiadosť predložiť aj:

- poštou na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta. V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť na úrad práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok), alebo
- osobne do podateľne úradu práce, v ktorého územnom obvode žiadateľ udrží pracovné miesta. V prípade, ak má zamestnávateľ viac prevádzok, predkladá žiadosť do podateľne úradu práce, v územnom obvode svojho sídla (v prípade, ak zamestnávateľ má viac ako jednu prevádzku a ak žiada príspevok na zamestnancov týchto prevádzok).

Zamestnanec úradu práce vykoná kontrolu formálnej správnosti žiadosti (overí, či je žiadosť kompletná v súlade s podmienkami tohto oznámenia):

- v prípade, že bude žiadosť neúplná vyzve bezodkladne žiadateľa o doplnenie chýbajúcej dokumentácie. Lehota na doplnenie chýbajúcich dokumentov je 5 pracovných dní od doručenia výzvy na doplnenie.

5. Aká je výška príspevku pre SZČO ?

Príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre SZČO nadväzne na pokles tržieb v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019 (alt. s priemerom za rok 2019); v prípade, že žiadateľ neprevádzkoval v uvedenom období činnosť, dokladuje porovnateľné obdobie za február 2020, a to nasledovne najviac vo výške:

pokles tržieb	marec 2020
10% až 19,99 %	90,- eur
20 %, - 29,99%	150,- eur
30 %, - 39,99%	210,- eur
40 a viac %	270,- eur

pokles tržieb	apríl 2020, máj 2020
od 20,00-39,99%	180,- eur
od 40,00-59,99%	300,- eur
od 60,00-79,99%	420,- eur

od 80% a viac	540,- eur
---------------	-----------

Za tržbu sa považuje:

- u subjektu, ktorý účtuje v sústave podvojného účtovníctva: suma výnosov,
- u subjektu, ktorý účtuje v jednoduchom účtovníctve alebo vedenie daňovú evidenciu: suma skutočných príjmov prijatých na bankový účet alebo do eKasy.

Podotázka: Ako sa majú porovnávať tržby?

1. Porovnáva sa tržba za vykazovaný mesiac s tržbou za rovnaký mesiac predchádzajúceho roka (napr. pre vykazované obdobie 03 / 2020 - predchádzajúce je 03/2019),
2. Porovnáva sa priemer tržby v roku 2019 (t.j. 1/12 tržieb za rok 2019) s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť celý rok 2019,
3. Porovnáva sa tržba za február 2020 s tržbou za vykazovaný mesiac - oprávnení sú iba tí, ktorí vykonávali zárobkovú činnosť len časť roka 2019 a začali vykonávať zárobkovú činnosť najneskôr k 1.2.2020.

6. Aké sú podmienky poskytnutia príspevku pre SZČO?

Podmienkou na poskytnutie príspevku je predloženie žiadosti o poskytnutia príspevku (link: <https://www.pomahameludom.sk/>).

SZČO predkladá žiadosť na miestne príslušný úrad práce, v ktorého územnom obvode SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. V žiadosti o poskytnutie finančného príspevku je aj vyhlásenie SZČO.

K žiadosti predloží povinnú prílohu Výkaz pre priznanie príspevku.

Potvrdením správnosti a pravdivosti údajov uvedených v žiadosti a jej prílohe, je si žiadateľ vedomý právnych dôsledkov nepravdivého vyhlásenia o skutočnostiach uvedených v predchádzajúcich odsekoch, vrátane prípadných trestnoprávných dôsledkov (§ 221 - Podvod, § 225 – Subvenčný podvod, § 261 – Poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločností Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Žiadosti o poskytnutie príspevku môže zamestnávateľ/SZČO predložiť úradu práce nasledovne:

- prostredníctvom elektronickej pošty (e-mail) na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, alebo
- elektronicky prostredníctvom elektronickej schránky žiadateľa na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Vo výnimočných prípadoch je možné žiadosť predložiť aj:

- poštou na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, alebo
- osobne na adresu úradu práce, v ktorého územnom obvode SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Zamestnanec úradu práce vykoná kontrolu formálnej správnosti žiadosti (overí, či je žiadosť kompletná v súlade s podmienkami tohto oznámenia):

- v prípade, že bude žiadosť neúplná vyzve bezodkladne žiadateľa o doplnenie chýbajúcej dokumentácie. Lehota na doplnenie chýbajúcich dokumentov je 5 pracovných dní od doručenia výzvy na doplnenie.

Žiadosť je potrebné predložiť do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, za ktorý zamestnávateľ, resp. SZČO žiada o poskytnutie príspevku.

7. Je možné u SZČO, ktorá má pokles tržieb a súčasne zamestnáva zamestnancov žiadať aj o príspevok na náhradu straty príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti a súčasne príspevok na zamestnanca?

Zo zverejnených podmienok sa javí, že takáto kombinácia je možná. V rámci telefonického rozhovoru na ministerstve práce sme boli informovaní o rovnakých záveroch. Súčasne sme požiadali ministerstvo práce o vyjadrenie aj písomnou formou. O vyjadrení ministerstva práce budeme v prípade odlišného stanoviska informovať formou aktualizácie.

Spracoval: Mgr. Peter Kotira, PhD., právnik Slovenskej komory zubných lekárov